

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા (ઓછા-વધુ) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૫ માર્ચ, ૨૦૧૭ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞા ખંડ - ૩ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

વર્ગસુપરવાદ્યક્ષની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યક્ષે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યક્ષની સહી

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

પરીક્ષકની નોંધ :-

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૮)	
	૨ (૬)	
	૩ (૬)	
	૪ (૧૦)	
	૫ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૬ (૧૨)	
	૭ (૮)	
	૮ (૧૨)	
	૯ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૦ (૫)	
	૧૧ (૬)	
	૧૨ (૩)	
	૧૩ (૬)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ આંકડામાં

શબ્દોમાં

ચેકરનું નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના

૧. પરીક્ષાર્થી સત્સંગ પ્રારંભ થી સત્સંગ પ્રાજ્ઞ-૩ સુધીની ક્રમશઃ દરેક પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી જ આગળની પરીક્ષા આપી શકશે.
૨. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષાના મુખ્ય દિવસે પરીક્ષાર્થીના નામવાળું મુખ્ય પૃષ્ઠ પરીક્ષા કાર્યાલય દ્વારા પ્રિન્ટ કરીને મોકલવામાં આવે છે. તે મુજબ જ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષાની શ્રેણી (દા.ત. પ્રારંભ, પ્રવેશ, પરિચય વગેરે) તથા માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English)માં પરીક્ષા આપવાની રહેશે. તેમાં કોઈપણ જાતનો ફેરફાર કરીને આપેલ પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૩. પરીક્ષાર્થીએ પૂર્વકસોટીના પ્રશ્નપત્રની શ્રેણી (પ્રારંભ, પરિચય, પ્રાજ્ઞ-૧ ફક્ત પહેલું....) તથા પરીક્ષાના માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English) મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા આપવાની રહેશે. પૂર્વકસોટીની માહિતી મુજબ પરીક્ષા કેન્દ્રના મુખ્ય પરીક્ષા કાર્યકરને અંતિમ યાદી (Final List) મોકલવામાં આવે છે તે મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા દિવસે પરીક્ષા આપવાની રહેશે. અંતિમ યાદી(Final List)ની વિગતથી જુદી પડતી વિગતવાળી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ પોતાના નામવાળી જવાબવહી લઈ તથા તેમાં માંગેલી અન્ય વિગત (જન્મ તારીખ, અભ્યાસ) ભરીને મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી પરીક્ષાર્થીએ ભૂલ્યા વગર કરાવી લેવી. વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
૫. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી કે કાળી શાહીવાળી પેનથી જ ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહિ.
૬. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળી જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
૭. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૮. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે.
૯. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદને અગાઉથી જણાવ્યા વગર રજીસ્ટર્ડ થયેલ પરીક્ષા કેન્દ્રના બદલે અન્ય પરીક્ષા કેન્દ્રમાંથી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
૧૦. સત્સંગ પ્રવેશ, પરિચય, પ્રવીણ તથા સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડના બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટર્ડ થયેલા પરીક્ષાર્થીઓએ બંને પ્રશ્નપત્રની પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે. કોઈપણ એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી પરીક્ષાની જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર તપાસવામાં આવશે નહિ.
૧૨. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષા સંબંધી કોઈપણ પ્રકારનું સાહિત્ય, મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.
૧૩. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાનું ફોર્મ ભરતાં પહેલાં નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવા.
 - પરીક્ષાર્થી એક જ વર્ષે બંને પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે અથવા પહેલાં વર્ષે પહેલું પ્રશ્નપત્ર અને બીજા વર્ષે બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે. પહેલાં પ્રશ્નપત્રમાં ઉત્તિર્ણ (પાસ) થયા બાદ જ બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકાય છે. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષામાં ફક્ત પહેલું પ્રશ્નપત્ર અથવા ફક્ત બીજું પ્રશ્નપત્ર આપનારે પાસ થવા માટે તે પેપરમાં ૪૫ ગુણ મેળવવા ફરજિયાત છે.
 - જે પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટ્રેશન કરાવેલ હોય અને તે પરીક્ષાર્થી કોઈપણ એક પ્રશ્નપત્ર જ આપે અને બીજા પ્રશ્નપત્રમાં ગેરહાજર રહે તો એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ. જે પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર આપ્યાં હોય તેણે પાસ થવા ૮૦ ગુણ મેળવવા પડશે.
 - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષા આપતા પરીક્ષાર્થીઓ ખાસ ધ્યાન રાખે કે જે પરીક્ષાર્થીઓ અલગ અલગ વર્ષે પ્રશ્નપત્ર પહેલું અને બીજું આપે છે તેઓએ પ્રથમ પ્રશ્નપત્ર ૪૫ કે તેથી વધુ ગુણે પાસ કર્યા પછી બીજું પ્રશ્નપત્ર વધુમાં વધુ એક જ વર્ષના વિરામ બાદ આપવાનું રહેશે. એકથી વધુ વર્ષની ગેરહાજરી બાદ આપેલું બીજું પ્રશ્નપત્ર માન્ય ગણાશે નહિ. તે પરીક્ષાર્થીએ ફરીથી પ્રાજ્ઞનું પ્રશ્નપત્ર એક અથવા બંને પેપર આપવાના રહેશે.
 - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાના પારિતોષિક વિજેતાની યાદીમાં આવતા પરીક્ષાર્થીઓ પૈકી જેમણે પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર સાથે એક જ વર્ષે આપ્યા હોય તેમને ૧૦ ટકા ગુણ પ્રશસ્તિરૂપે મળશે અને તેવી રીતે પરીક્ષાર્થી ઈનામ માટે યોગ્ય ગણાશે.
 - નોંધ :- જે પરીક્ષાર્થીઓએ ભારતની પ્રવીણ પરીક્ષા પાસ કરી છે તેવા જ પરીક્ષાર્થીઓ પ્રાજ્ઞ-૧ પરીક્ષા આપી શકશે.
૧૪. અયોગ્ય રજીસ્ટ્રેશન !!! પરિણામ મળશે નહિ !!!

વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાનો રાજમાર્ગ - તૃતીય આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૩

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. યોગીજી મહારાજના મતે નિર્દોષબુદ્ધિ એટલે

- (૧) ☐ નિર્દોષબુદ્ધિ એ જ પરાભક્તિ
(૨) ☐ એ જેવી કોઈ સેવા જ નથી.
(૩) ☐ એ જેવી કોઈ ભક્તિ નથી.
(૪) ☐ નિર્દોષબુદ્ધિ એ જ ભક્તિ.

૨. સંપ રાખવા માટે પ્રમુખસ્વામી મહારાજે દર્શાવેલા ઉપાયો.

- (૧) ☐ ખમવું (૨) ☐ સ્વભાવ મૂકવા
(૩) ☐ પ્રતિકૂળ થવું. (૪) ☐ મનનું મૂકવું

૩. સર્વ શાસ્ત્રના સાર - રહસ્યરૂપે સાધના

- (૧) ☐ પંચવિષય તેનો તો હૈયામાં અતિશય અભાવ વર્તે છે.
(૨) ☐ આ સમગ્ર બ્રાહ્મણોના સમ છે.
(૩) ☐ સર્વને આ વાર્તા જીવન-આધારરૂપ છે.
(૪) ☐ સ્વપ્નમાં પણ જગતની કોરનો ઘાટ થતો નથી.

૪. પરબ્રહ્મની પ્રાપ્તિ માટે નહિ, પણ એમના રાજીપા માટે સાધના.

- (૧) ☐ શ્રીકૃષ્ણને ઓળખ્યા તો બીજાને ઓળખવા ન પડે.
(૨) ☐ જેને પરમપદ કહીએ, મોક્ષ કહીએ તેને છતે દેહે જ પામ્યો છે.
(૩) ☐ ગમે તેવું તેને માથે દુઃખ આવનારું હોય તે નાશ થઈ જાય.
(૪) ☐ યોગીજી મહારાજ મળ્યા એમાં બધી જ વસ્તુ આવી ગઈ.

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૬]

૧. ભગવાન અને સંતમાં મનુષ્યભાવ આવે તેમાં શેનો ફાળો ઘણો મોટો છે ?

.....
.....

૨. પૂનમના ચંદ્ર જેવો થયો હોય તોપણ ભગવદીના દોષે કરીને કેવો થઈ જાય છે ?

૩. શ્રવણભક્તિ એટલે શું ?

૪. સત્સંગનો પ્રચાર કયા ત્રણ વાનાંથી થાય છે ?

૫. કુંડાપંથીનો સંગ થાય તો શું કરે ?

૬. આસક્તિને કારણે શું કરવાથી અંતઃકરણ ભ્રષ્ટ થાય છે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૬]

ઉદાહરણ :- “ટેલ-ચાકરી કરવી તે પણ ભક્તિ છે.”

ઉત્તર :- ભક્તિનું તાત્પર્ય અને તેના પ્રકારો

૧. “કાળ, કર્મ ને માયા પણ ભૂંડું કરી શકે નહિ.”

.....
.....

૨. “બધાં મંડળ એકમના રહીને સંપથી કાર્ય કરે તો શ્રીજીમહારાજ, શાસ્ત્રીજી મહારાજ રક્ષા કરશે.”

૩. “ભૌતિક કે આધ્યાત્મિક વિકાસ કે પ્રગતિ રૂંધાય.”

૪. “પોતાના ધર્મથી ચલાયમાન થઈને પરમેશ્વરની પૂજા કરવી એ ઠીક નહિ.”

૫. “કદી પણ જો પ્રગટ સત્પુરુષના સ્વરૂપમાં મનુષ્યભાવ આવ્યો, તો કાંટે આવેલું વહાણ બૂડ્યું જાણજો.”

૬. “આ જન્મે એકાંતિક થવાનો હોય તેને ઊતરતાનો સંગ થાય તો સો જન્મ ધરવા પડે.”

[illegible]

વિભાગ - ૨ : અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી - ભાગ - ૧ અને ૨ - દસમી આવૃત્તિ, જુલાઈ - ૨૦૦૯

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. જૂનાગઢ મંદિર નિર્માણનો ઇતિહાસ (‘મહેમદાવાદમાં વેદાંતીઓનો પરાજય’ થી ‘ગોરવીઆવીમાં બે મુક્તો’ સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. સ્વામીશ્રીએ કરાવેલું ઐશ્વર્ય દર્શન (‘વરતાલમાં છાવણી’ થી ‘અહીં બધુંય છે પણ અહીં ગુણાતીત છે ?’ સુધીના જ પ્રસંગો)
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ આપેલી મોજ (‘નિન્દત નહીં કોઈ દેવકો’ થી ‘અમારી વાતું, સેવા, સમાગમનો ભાગ લેવો’ સુધીના જ પ્રસંગો)

[illegible]

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. દર્શનાસક્ત ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ('મુક્તાનંદ સ્વામીના મંડળમાં' થી 'સ્વામીને મહારાજ ભાતું બંધાવે છે' સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. મૂળજી ભક્તની ત્યાગી વૃત્તિ
૩. પરબ્રહ્મની સેવામાં અક્ષરબ્રહ્મ ('સ્વામીનો ઈશક' થી 'વરતાલ મંદિરનો પ્રારંભ' સુધીના જ પ્રસંગો)

() પ્રસંગ - ૧ :

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. મેખા ટીંબી તો મસાણ ખડી છે.
૨. ઊલટીયે બંધ થઈ જાય અને લાલજી પણ થાય.
૩. હેતે કરીને સત્પુરુષમાં ક્યાં જીવ જડ્યો છે ?
૪. સંપ્રદાયોનું નિરીક્ષણ.
૫. તેમાં કાંઈ તમારો હાથ ચીકણો થાય તેમ નથી.

() પ્રસંગ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :-

.....

.....

.....

૩. બ્રહ્મચર્ય શું છે ?

